

ATMINTINĖ

ŽURNALISTAMS

Ką svarbu žinoti, rašant apie LGBTQ+ bendruomenę ir kitas neapykantos nusikaltimų pažeidžiamas bendruomenes?

Žiniasklaida vaidina svarbų vaidmenį formuojant visuomenės požiūrį į neapykantos nusikaltimų pažeidžiamas visuomenės grupes, tarp jų – ir LGBTQ+ žmones. Šioje atmintinėje pateikiame kelis patarimus, ką svarbu žinoti, norint pagarbiai rašyti apie LGBTQ+ bendruomenę ir kitas neapykantos nusikaltimų pažeidžiamas bendruomenes, ir prisidėti prie neapykantos visuomenėje mažinimo.

01

Naudokite pagarbią terminologiją – žiniasklaida formuoja normą. Keli resursai, padėsiantys pasirinkti pagarbią terminologiją rašant skirtingomis temomis:

a) LGBTQ+ terminų žodynelis:

<https://transautonomija.lt/zodynas/>

b) Apie migrantų vaizdavimą žiniasklaidoje:

<https://www.media4change.co/lt/reactions/migrantu-vaizdavimo-ziniasklaidoje-krize/>

c) Kaip etiškai kalbėti ir rašyti apie psichikos sveikatą:

[https://perspektyvos.org/wp-](https://perspektyvos.org/wp-content/uploads/2021/07/Zodziaisvarbus_2021_final.pdf)

[content/uploads/2021/07/Zodziaisvarbus_2021_final.pdf](https://perspektyvos.org/wp-content/uploads/2021/07/Zodziaisvarbus_2021_final.pdf)

02

Rašant apie pažeidžiamą visuomenės grupę, kalbinkite tos grupės atstovus ir atstoves, jei pavyksta – daugiau nei vieną. Pvz., rašant apie LGBTQ+ žmones, kalbėkitės su LGBTQ+ žmonėmis. Vadovaukitės etiketo taisyklėmis tiek kalbinant žmones, tiek pačiuose straipsniuose.

03

Neapykantos kurstymas ir skleidimas nėra kita nuomonė. Užtikrinkite, kad jūsų publikuojamuose straipsniuose nebūtų kurstoma neapykanta (tiesiogiai ar netiesiogiai) prieš pažeidžiamas visuomenės grupes, tyčiojamosi, skatinama diskriminuoti ar smurtauti.

04

Venkite stereotipų, užgaulių epitetų naudojimo ar citavimo. Tai – smulkesnės diskriminacijos formos, kuriančios aplinką, kurioje gali skleistis neapykanta ir diskriminacija pažeidžiamų grupių atžvilgiu. Stenkitės nesivadovauti išankstinėmis neigiamomis nuostatomis – jos gali trukdyti objektyviai ir pagarbiai rašyti.

05

Rašant apie neapykantos nusikaltimą, venkite aukų kaltinimo, nederamo dėmesio nukentėjusiam asmeniui, stebėkite, ar po straipsniu neatsiranda neapykantą skleidžiančių komentarų – tai padės nukentėjusiam asmeniui išvengti antrinės viktimizacijos (neigiamų padarinių, kuriuos patiria nukentėjęs asmuo ir kurie nėra tiesiogiai susiję su pirminiu traumuojančiu įvykiu).

06

Konsultuokitės su neapykantos nusikaltimų pažeidžiamų bendruomenių atstovais/-ėmis ir su šiomis bendruomenėmis dirbančiomis organizacijomis.